

дерматовенерологічного профілю в клінічних умовах. Опанування студентами практичними навичками проводиться безпосередньо біля ліжка хворого та в маніпуляційних і процедурних кабінетах клінічної бази кафедри дерматовенерології –обласного шкірно-венерологічного диспансеру. В результаті раціональної побудови практичних занять студенти отримують не лише теоретичні знання з дисципліни, а також, що є особливо важливим, можливість практично опанувати навичками з методів обстеження (забір патологічного матеріалу для досліджень, люмінесцентна діагностика тощо) та лікувальних процедур, передбачених як обсяг сестринських маніпуляцій в дерматовенерологічній практиці. Завдяки проведенню практичних занять безпосередньо в умовах клініки студенти отримують необхідний практичний досвід з діагностичних та лікувальних процедур, що забезпечує їх високий фаховий рівень для майбутньої самостійної роботи в якості медичної сестри.

Таким чином, у процесі викладання дисципліни «Медсестринство в дерматовенерології» англомовним студентам спеціальності «Сестринська справа» викладачі кафедри дерматовенерології особливу увагу приділяють практичній підготовці студентів шляхом оволодіння практичними навичками безпосередньо в клініці біля ліжка хворого та в маніпуляційних кабінетах, що забезпечує підготовку висококваліфікованих медичних фахівців середньої ланки охорони здоров'я.

КРОКИ ДОСЯГНЕННЯ СТАНДАРТІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТЯНСЬКОГО ПРОСТОРУ В ПІДГОТОВЦІ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН

Ю.В. Ломакіна, Р.Є. Булик, В.Г. Висоцька

*Кафедра медичної біології, генетики та фармацевтичної ботаніки
Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці*

Прогрес медицини вимагає безперервного розвитку та удосконалення вищої медичної освіти у зв'язку з тим, що здоров'я людини – найважливіша проблема сучасного цивілізованого суспільства. Сучасна освіта, в тому числі й медична, переживає складний період. Це обумовлене, з одного боку, процесами глобалізації, що відбуваються в сучасному світі, а з іншого – тими тенденціями, якими супроводжується входження нашої освітньої системи в загальноєвропейський простір. В умовах загальної глобалізації змінюються акценти в плані того, які знання необхідні іноземному спеціалісту насамперед, щоб не тільки забезпечити йому відповідний рівень конкурентоспроможності, але й створити міцний фундамент для його подальшої діяльності.

Останнім часом у багатьох країнах світу все частіше ставиться питання про незадовільний стан системи охорони здоров'я й медичної освіти і необхідності їх подальшого реформування. Для якісного здійснення цієї процедури медична галузь країн, що розвиваються, потребує високої освіченості медичних кадрів. У даний час відбувається глобальна криза в області трудових ресурсів охорони здоров'я, для якої характерні гостра нестача працівників охорони здоров'я та їх нерівномірний розподіл. Щорічно світовим організаціям охорони здоров'я необхідно понад 4 млн. медичних працівників. Щонайменше в 57 країнах існує критична нестача працівників охорони здоров'я; 36 із цих країн розташовані в Африці. Незважаючи на те, що в цих країнах проживає 11% населення світу й на них припадає 24% глобального тягаря хвороб, у них працює тільки 3% усіх працівників охорони здоров'я світу. Недостатність кадрових ресурсів охорони здоров'я в багатьох країнах, що розвиваються, є головною перешкодою в наданні основних життєво-важливих медичних послуг мільйонам людей, що не мають до них доступу в цей час.

Для виходу із цієї кризи необхідні політика та дії, спрямовані на покращання динаміки ринку робочої сили в області охорони здоров'я й управління ними, а також розподілу наявних працівників охорони здоров'я й ефективності їх діяльності. Нагальні потреби охорони здоров'я в усьому світі не можуть бути задоволені без добре підготовлених, компетентних і доступних працівників охорони здоров'я, яких готує Буковинський державний медичний університет в обличчі кафедри медичної біології, генетики та фармацевтичної ботаніки. Викладачі кафедри мають достатній досвід навчання іноземних студентів та забезпечують досконалу та більш адаптовану програму освіти для потреб даного навчального контингенту, спираючись на «План заходів щодо перебудови навчального процесу на засадах Болонської декларації», якими, зокрема, передбачається широке запровадження в навчальний процес сучасних питань нанотехнологій, вивчення критеріїв якості навчання медичної біології в зарубіжних університетах та ін. Також позитивний вплив на запровадження нових технологій, зміст освіти і навчання має кредитно-модульна система організації навчального процесу, яка сприяє переходу від колективно орієнтованих форм і методів роботи зі студентами до індивідуальних, чітко персоніфікованих. Викладачі кафедри готують іноземних спеціалістів з урахуванням того факту, що освіта здобуває в сучасний період усе більш інтернаціональний характер, але завжди залишається проблема ідентичності, яка проявляється у відношенні до своєї культури, традицій, менталітету, в розумінні свого «Я», у залученні до історично складеного духовного досвіду.

Отже, застосовуючи багаторічний досвід у викладанні медичної біології іноземним студентам викладачі кафедри досягли значних успіхів у досягненні стандартів європейського освітнянського

простору та забезпеченні відповідного рівня конкурентоспроможності у подальшій діяльності медичного працівника.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ НА КАФЕДРІ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ ТА ЕПІДЕМІОЛОГІЇ: ДОСВІД І ПРОБЛЕМИ

В.Д. Москалюк, В.Д. Сорохан, А.С. Сидорчук, С.Р. Меленко

Кафедра інфекційних хвороб та епідеміології

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Викладання інфекційних хвороб та епідеміології англійською мовою студентам-іноземцям на сьогодні є вельми актуальним, особливо зважаючи на істотну поширеність таких захворювань як малярія, черевний тиф, високо-контагіозні геморагічні гарячки, СНІД-асоційовані хвороби та інші.

Отриманий досвід організації навчального процесу на кафедрі інфекційних хвороб та епідеміології Буковинського державного медичного університету з іноземними студентами за кредитно-модульною системою навчання впродовж трьох років дає змогу зупинитися на перевагах вищевказаної системи. Насамперед уніфікований тестовий контроль передбачає більшу об'єктивність при оцінюванні знань, водночас вирішення типових та атипових ситуаційних завдань ставить на меті поглиблення клінічного мислення студентів і стимулює творче вирішення клінічних проблем інфектології. На практичних і семінарських заняттях на кафедрі використовуються новітні технології навчання – «мозковий штурм» та «рольові ігри», застосування яких демонструє впевнені позитивні результати у засвоєнні навчального матеріалу.

Однак кредитно-модульна система почасти призводить до нервового та розумового виснаження через безпервну напругу впродовж семестру. До проблем викладання іноземним студентам варто віднести недостатню кількість часу для самостійної роботи над предметом, а також значне зростання навантаження на викладачів, що поглиблюється дефіцитом фахової навчально-методичної літератури англійською мовою.

Залучення студентів-іноземців до участі в клінічних обходах співробітників кафедри, підготовка виступів на щорічних студентських конференціях дозволяють реалізувати їх прагнення бути професійно спроможними, що в комплексі з використанням постійного контролю навчальної активності сприяє зміцненню навчальної дисципліни та підтримці високого рівня навчання в групі.

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ З ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ У БУКОВИНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

В.М. Пашковський, В.В. Колесник, О.О. Філіпець, Н.В. Васильєва, І.І. Білоус

Кафедра нервових хвороб, психіатрії та медичної психології ім. С. М. Савенка

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Для більшості медичних вузів України залучення іноземних студентів є пріоритетним напрямком роботи. Це пов'язано із постійним зниженням держзамовлення на медичні кадри, що в свою чергу призводить до зменшення кількості українських студентів. Університети вимушені більш активно налагоджувати зв'язки з іншими державами, заохочуючи іноземну молодь до отримання освіти саме в наших вузах.

В свою чергу, це зумовлює певні труднощі, так як передбачає виконання певного ряду вимог, що повинні бути створені на кафедрах. В першу чергу необхідним є підготовка педагогічних кадрів, що на відповідному рівні володіють іноземною мовою, зокрема англійською. Зокрема в нашому ВНЗ при кафедрі іноземних мов створені спеціальні курси для викладачів, на яких вони мають змогу покращити свій рівень володіння мовою.

Наступним важливим моментом є володіння викладачем педагогічними якостями, зокрема вмінням зацікавити студента, зробити його активним учасником навчального процесу. Потрібно заохочувати цікавість студентів до окремих проблем медицини, сприяти і допомагати при проведенні ними досліджень чи іншої наукової роботи, підбирати цікаві тематичні статті та інший матеріал, що буде для них корисним. Для прикладу, на кафедрі нервових хвороб, психіатрії та медичної психології організовано наукові гуртки та проводяться клінічні розбори для іноземних студентів. Досягнувши співпраці і вийшовши на якісно новий рівень роботи зі студентами ми більш ефективно використаємо виділений на вивчення предмету час.

Наступним питанням є джерела інформації, що використовуються іноземними студентами для підготовки. Більшість вузів активно сприяють цьому, створюючи бібліотеки з іноземною літературою, активно залучаються дистанційні методи навчання, такі як MOODL, що вже тривалий час активно використовується студентською спільнотою БДМУ. Все це покращує загальний рівень підготовки студентів, але гостро стоїть питання уніфікації, стандартизації інформації, що викладається студентам, вибір для них підручників, що є світовим стандартом. Це дасть можливість студентам не плутатись у таких питаннях як класифікації, нормативи та протоколи лікування, і зробить їх